

Talousarvioaloite TAA 160/2020 vp

Mia Laiho kok ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä asiakasmaksulain maksuttomuuden laajentamiseen kaikkiin alaikäisten terveydenhuollon palveluihin (5 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Pääministeri Marinin hallitus on antanut eduskunnan käsiteltäväksi asiakasmaksulain osittaisen uudistuksen (HE 129/2020 vp). Uudistuksen tavoite hoidon esteiden poistamisesta ja terveyden tasa-arvon lisääntymisestä on varsin kannatettava. Asiakasmaksulakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että hoitajavastaanotot tulisivat maksuttomiksi perusterveydenhuollossa ja että poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta ei enää perittäisi maksuja alaikäisiltä asiakkailta.

Marinin hallituksen esityksen valmistelussa on osaltaan hyödynnetty Sipilän hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksuista (HE 310/2018 vp), joka oli asiakasmaksulainsäädännön kokonaisuudistusta koskeva esitys. Sipilän hallituksen asiakasmaksulakia koskeva esitys annettiin eduskunnalle joulukuussa 2018, mutta se raukesi, sillä sitä ei ehditty käsitellä ennen Sipilän hallituskauden päättymistä.

Merkittävin maksuttomuuden laajennus Sipilän hallituksen esityksessä oli se, että sairaanhoidon palvelut olisi säädetty kokonaan maksuttomiksi alaikäisille. Marinin hallituksen esityksessä ei ehdoteta alaikäisille annettavien terveystalouden täyttä maksuttomuutta. Esityksessä ehdotetaan sen sijaan, että poliklinikan antama tutkimus ja hoito olisi maksutonta alle 18-vuotiaille.

Palveluiden maksuttomuus on tärkeä tekijä erityisesti alaikäisten lasten yhdenvertaisuuden edistämisen näkökulmasta. Erityisesti pienituloisten perheiden kohdalla palveluiden maksuttomuudella voidaan keventää lapsen sairastamisesta aiheutuvaa maksutaakkaa.

Varmistamalla ajoissa ja matalalla kynnyksellä saatava hoito voidaan ehkäistä suurempien ongelmien syntymistä. Yhdenvertainen terveystalouteen pääsy on turvattava perheen toimeentulosta riippumatta jokaiselle lapselle ja nuorelle.

Sipilän hallituksen esityksen mukaisen terveydenhuollon palveluiden täyden maksuttomuuden arvioitiin kustantavan 32 miljoonaa euroa. Nyt annettavassa esityksessä ei ehdoteta alaikäisille annettavien terveystalouden täyttä maksuttomuutta. Esityksessä ehdotetaan sen sijaan, että poliklinikan antama tutkimus ja hoito olisi maksutonta alle 18-vuotiaille, minkä kustannukseksi arvioidaan 22,4 miljoonaa euroa. Erotukseksi nyt esitettävän mallin ja täyden maksuttomuuden välillä tulee n. 10 milj. euroa. Koska asiakasmaksulaki tulisi voimaan 1.7.2021, varataan ensi vuodelle 5 milj. euron lisäys alaikäisten maksuttomien terveystalouden toteuttamiseksi.

Talousarvioaloite TAA 160/2020 vp

Selvennyksenä, että asiakasmaksulain maksuttomuuden laajentamiseksi kaikkiin alaikäisten terveydenhuollon palveluihin jätetään samalla myös lakialoite.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 5 000 000 euroa momentille 28.90.30 asiakasmaksulain maksuttomuuden laajentamiseksi kaikkiin alaikäisten terveydenhuollon palveluihin.

Helsingissä 16.10.2020

Mia Laiho kok
Sari Sarkomaa kok
Paula Risikko kok
Marko Kilpi kok
Mari-Leena Talvitie kok
Anna-Kaisa Ikonen kok
Timo Heinonen kok